

СИЛАБУС КУРСУ

Декоративно-прикладне мистецтво

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**

Спеціальність: **022 Дизайн**

Спеціалізація – **022.01 Графічний дизайн**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Графічний дизайн»**

Рік навчання: **4**

семестр: **VIII**

Кількість кредитів: **5**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП: Засл. майстер народної творчості України, доц.
Ірина Орестівна ВЕРБІЦЬКА

Контактна інформація: iruna_motanka1973@ukr.net, **(0352) 47-50-50#19-222**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни

Розкрити значення декоративно-прикладного мистецтва як важливого чинника збереження та оновлення української національної ідентичності. Забезпечити студентів практичним досвідом роботи з різними матеріалами та техніками (писанкарство, бісероплетіння, витинанка, валяння тощо), щоб через власну творчість відчувати силу традиційних форм і образів. Формувати здатність використовувати естетичні й символічні можливості декоративно-прикладного мистецтва в сучасному графічному дизайні, поєднуючи культурну спадщину з інноваційними рішеннями. Розвивати професійну ідентичність майбутніх дизайнерів на основі глибшого усвідомлення приналежності до української культури та її внеску у світовий мистецький процес.

Завдання вивчення дисципліни

- ✓ Набути практичних навичок у створенні виробів декоративно-прикладного мистецтва, працюючи з різними матеріалами та техніками.
- ✓ Розвинути відчуття форми, ритму, кольору та фактури через безпосередню роботу в традиційних техніках.
- ✓ Усвідомити роль декоративно-прикладного мистецтва як носія культурної пам'яті та засобу формування національної ідентичності.

✓ Навчитися трансформувати традиційні художні прийоми у сучасні дизайнерські рішення, створюючи оригінальні візуальні образи й графічні елементи.

✓ Формувати здатність працювати над творчим проєктом від задуму до завершеного виробу, поєднуючи індивідуальність із культурним контекстом.

✓ Розширювати креативне мислення й уміння експериментувати з матеріалами та художніми засобами.

✓ Виховувати почуття причетності до української культури та бачити її потенціал у власній професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА ТА ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ			
4 / 6	Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво як ресурс креативності у графічному дизайні	Знати що таке народне мистецтво, поняття народної художньої творчості, декоративного мистецтва, види декоративно-прикладного мистецтва, історичні аспекти розвитку народного мистецтва, роль історичних традицій, спадкоємності та новаторства у народному мистецтві, вплив художньої культури зарубіжної та української загалом на характер творів декоративно-прикладного мистецтва, основні осередки розвитку народного декоративно-прикладного мистецтва, народних промислів та ремесел, особливості українського декоративно-прикладного мистецтва. як джерело натхнення для графічних дизайнерів.	Практична робота

4 / 12	Тема 2. Писанкарство: техніки виконання та розвиток колірною й композиційного мислення в графічному дизайні.	Знати регіональні особливості писанкарства, техніки виготовлення традиційних та декоративних писанок та великодніх композицій, особливості використання, інтеграції писанкарства та графічного дизайну.	Практична робота
2 / 14	Тема 3. Бісероплетіння: кольорові поєднання та модульні структури для графічного дизайну	Знати історичний аспект бісероплетіння, техніки плетіння, основи виготовлення виробів з бісеру, особливості інтеграції бісероплетіння та графічного дизайну.	Практична робота
Змістовий модуль 2. ФОРМОТВОРЧІ ТЕХНІКИ ТА ФАКТУРНІ ПРАКТИКИ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ			
2 / 10	Тема 4. Витинанка: робота з формою і простором для композицій у графічному дизайні	Знати характерні ознаки витинанки, види і техніки, особливості виготовлення витинанок, орігамі, кусудам, технологія скрапбукінгу та кардмейкінгу, особливості використання, інтеграції витинанки та графічного дизайну.	Практична робота
2 / 12	Тема 5. Декорування предметів. Декоративний розпис: прийоми виконання та застосування у графічному дизайні	Знати композиційні принципи петриківського розпису, особливості використання декоративного розпису в сучасному дизайні.	Практична робота
2 / 10	Тема 6. Валяння: фактура і колір як ресурс для графічного дизайну.	Знати особливості валяння, види вовни, техніки вовняного живопису, мокрого та сухого валяння, особливості використання, інтеграції валяння та графічного дизайну.	Практична робота

(заочна форма навчання)

Години (лек. / лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА ТА ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ			
2 / -	Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво як ресурс креативності у графічному дизайні	Знати що таке народне мистецтво, поняття народної художньої творчості, декоративного мистецтва, види декоративно-прикладного мистецтва, історичні аспекти розвитку народного мистецтва, роль історичних традицій, спадкоємності та новаторства у народному мистецтві, вплив художньої культури зарубіжної та української загалом на характер творів декоративно-прикладного мистецтва, основні осередки розвитку народного декоративно-прикладного мистецтва, народних промислів та ремесел, особливості українського декоративно-прикладного мистецтва. як джерело натхнення для графічних дизайнерів.	Практична робота
2 / -	Тема 2. Писанкарство: техніки виконання та розвиток колірного й композиційного мислення в графічному дизайні.	Знати регіональні особливості писанкарства, техніки виготовлення традиційних та декоративних писанок та великодніх композицій, особливості використання, інтеграції писанкарства та графічного дизайну.	Практична робота
1 / 1	Тема 3. Бісероплетіння: кольорові поєднання та	Знати історичний аспект бісероплетіння, техніки	Практична робота

	модульні структури для графічного дизайну	плетіння, основи виготовлення виробів з бісеру, особливості інтеграції бісероплетіння та графічного дизайну.	
Змістовий модуль 2. ФОРМОТВОРЧІ ТЕХНІКИ ТА ФАКТУРНІ ПРАКТИКИ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ			
1 / 1	Тема 4. Витинанка: робота з формою і простором для композицій у графічному дизайні	Знати характерні ознаки витинанки, види і техніки, особливості виготовлення витинанок, орігамі, кусудам, технологія скрапбукінгу та кардмейкінгу, особливості використання, інтеграції витинанки та графічного дизайну.	Практична робота
1 / 1	Тема 5. Декорування предметів. Декоративний розпис: прийоми виконання та застосування у графічному дизайні	Знати композиційні принципи петриківського розпису, особливості використання декоративного розпису в сучасному дизайні.	Практична робота
1 / 1	Тема 6. Валяння: фактура і колір як ресурс для графічного дизайну.	Знати особливості валяння, види вовни, техніки вовняного живопису, мокрого та сухого валяння, особливості використання, інтеграції валяння та графічного дизайну.	Практична робота

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Антонович В. Д., Винниченко В., Воропай О. та ін. Вивчення творів декоративно-прикладного мистецтва повинно мати національну спрямованість, що передбачає формування національної ідентичності // *Науково-практичний збірник до друку*. – 2021. – С. 45–52
2. Балбус Т.А., Рублевська Н.В., Вольська С.О., Мацшина З.А., Тарасюк І.І. Орнамент як засіб формування креативної творчої особистості. «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023.

№ 10(16) 2023. С. 353-365.

3. Бісероплетіння: технологія бісер. ткацтва / упоряд. О. Колонькова. К.: Шк. світ, 2012. 50 с.
4. Бондаренко, Т. Естетика графічного дизайну та її вплив на мистецтво. Одеса: Видавництво "Друкар", 2020.
5. Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.): навч. посіб. для студентів ВНЗ Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т мистецтв. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 107 с.
6. Васильєва К. В. Декоративно-прикладне мистецтво як симбіоз естетики і функціональності в сучасному дизайні // *Експертна думка*. – 2025. – № 2. – С. 33–38.
7. Вахрамєєва Г. І. Писанкарство. Орнаментика, техніки, матеріали: методичні рекомендації. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 48 с.
8. Верхова М. О. Великодня писанка: наук.-худож. нарис для дітей / пер. фр.: Г. Хоткевич ; пер. англ. Л. Яблочнікова. Вінниця: Балюк І. Б., 2012. 39 с.
9. Гарькава Т. А. Петриківський декоративний розпис: підручник. Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпро: Ліра, 2017. 218 с.
10. Данильчук К. В., Начев А. П. Народне декоративно-прикладне мистецтво України як могутній стимул вільного демократичного розвитку країни // *Наукові праці Південноукраїнського національного педагогічного університету*. – 2024. – Вип. 4 (39). – С. 112–118.
11. Датченко. У променях символів: витинанка і писанка: виставка творів Юлії Датченко: кат. вист., 4-22 квіт. 2018 р. Дніпро: Герда, 2018. ХХХІІ, 4 с.
12. Джерела. Петриківський розпис: каталог творів народних майстринь: з приват. колекцій В. Падуна та А. Пікуша / Департамент культури Дніпропетр. облдержадмін. та ін.; упоряд.: А. Пікуш. 2-ге вид., випр. й допов. Дніпропетровськ: б. в., 2015. 56 с.
13. Долгов В. Місце писанки у звичаєво-обрядовій культурі українців // *Матеріали студентської наукової конференції здобувачів вищої освіти факультету історії та культури*. – 2022. – С. 97–101.
14. Іванова, Л. С. Композиція у декоративному мистецтві. Дивосвіт писанки [Текст]: [урок образотворчого мистецтва] : 7-й клас / Л. С. Іванова // *Мистецтво в школі. Музика. Образотворче мистецтво. Художня культура*. – 2020. – № 2. – С. 2–4.
15. Кара-Васильєва Т. В. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю» / голов. ред. В. Куценко. К.: Либідь, 2005. 275с.
16. Кравець, І. Сучасні тенденції в графічному дизайні та декоративно-прикладному мистецтві. Київ: Видавництво "Академія", 2021.
17. Лукашевич Т. С. Гобелен. Батик : [альбом / упоряд., фот. О. Харват]. Київ : АДЕФ-Україна, 2016. 83 с. : іл.
18. Михалевич Ірина. Українська народна писанка : [традиції поза часом] /

- Ірина Михалевич. Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2019. 64с.
19. Моргунова К.П. Квілінг. Петриківський розпис : [поетап. інструкції процесу створення кожної представл. композиції] . Донецьк : СКІФ, 2016. 64 с.
20. Панчук Ф. В., Зузяк Т. П., Мартишевська Н. А., Крисюк Т. Б. Писанкарство у сучасній культурі українців // *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету*. – 2020. – Вип. 32. – С. 210–216.
21. Петриківський розпис: джерела / авт.-упоряд. О. Шестакова. Київ: Мистецтво, 2017. 79 с.
22. Рублевська Н.В., Вольська С.О. Колекція художньої кераміки професійних майстрів у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї. Науковий огляд. 2021. Т.3, №75. С. 68-78.
23. Середа Л. Школа ремесел. Валяння. Київ: Шк. світ, 2013. 68 с.
24. Тлумачний словник-довідник понять і термінів з декоративно-прикладного мистецтва (батик): для вивч. курсу з дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво" з практикумом у навч. майстернях для студ. IV курсу в галузі знань 0202 за напрямом підготовки 6.020205] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; [уклад. Т. К. Касьян]. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2013. 76 с.
25. Українська вишивка: Північно-Західне Причорномор'я / упоряд. Л. С. Дем'янишина ; авт. текстів: О. Шевчук та ін. Одеса : ТЕС, 2018. 509 с.
26. Цибань І. О. Фелтінг: усі прийоми сухого валяння. Харків: Аргумент принт, 2014. 63 с.
27. Шевченко М. Синергія графічного дизайну та декоративно-прикладного мистецтва*. Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2020.
28. Школьна О. В., Буйгашева А. Б., Опанасюк О. П. Декоративно-прикладне мистецтво в творчості Тетяни Яблонської: за матеріалами її щоденників // *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених ДДПУ ім. І. Франка*. – 2022. – Вип. 3 (56). – С. 82–86.
29. Янішевська Наталія Степанівна. Геометричний орнамент в образно-пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. (культурологічний аспект) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ, 2017. 16с.

Додаткова

1. Donna Mckean-Smith. A Beginner's Guide to Kumihimo: 12 Beautiful Braided Jewellery Projects to Get You Started. Search Press Ltd, 2018.
2. Cateherine Arnfield. Felted Animal Knits: 20 Keep-Forever Friends to Knit, Felt and Love. Search Press Ltd, 2020.

3. Roz Dace, Judy Balchin. Needle Felting Christmas: Fun Step-by-Step Holiday Projects. Search Press Ltd, 2024.
4. First Time Jewelry Making: The Absolute Beginner's Guide--Learn By Doing * Step-by-Step Basics + Projects. Quarto, 2019.
5. Meggs P.B., Purvis A.W. History of Graphic Design. Wiley, 2016
6. Rublevska N.V. Preservation and development of the museum affairs in Ternopil. Paradigm of knowledge 1(44), TK Megalon LLC, Frankfurt, 2021. #1 (44). P. 31-45.
7. Yuding Xie, Nataliia Rublevska, Maria Markovych, Zoia Matsyshyna, Svitlana Volsлф, Iryna Tiutiunnyk. The forms and methods of art disciplines teaching under the conditions of distance learning. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH. Volume 11, Issue 2, Special Issue XXIV.,2021. Indexed: 2022-02-06. P.6-10.

Інтернет-ресурси

1. Декоративно-ужиткове мистецтво
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE>
2. Декоративно-прикладне мистецтво та його місце в системі образотворчих мистецтв. <http://arshistorian.blogspot.com/2018/01/blog-post.html>
3. Відмінність між орнаментальністю та декоративністю.
https://pidruchniki.com/15100827/kulturologiya/vidminnist_mizh_ornamentalnisty_u_dekorativnistyu
4. Народне мистецтво.
https://pidruchniki.com/12590605/kulturologiya/narodne_mistetstvo
5. Народна творчість як основа світової художньої культури
<https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10384/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). Пропуски лабораторних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою "0" та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань. Модульний контроль планується на половині проведених занять.

Із урахуванням впливу штучного інтелекту (ШІ) на сферу графічного дизайну та дизайн-мислення, політика використання ШІ в курсі «Декоративно-прикладне мистецтво» спрямована на сприяння відповідальному та етичному його застосуванню, заохочуючи студентів експериментувати з інструментами ШІ для розширення творчих можливостей, автоматизації рутинних завдань та генерації ідей, проте з обов'язковим збереженням критичного мислення, оригінальності та людиноцентричного підходу, а також чітким посиленням на використання ШІ та уникненням плагіату чи шахрайства.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання» (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_guzult_poper_navch.pdf) здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної / інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі документів, що їх підтверджують (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймає вповноважена Комісія з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 теми – не менше 6 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 теми – не менше 6 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання завдання «Творча робота»	Творча робота «Від традиції до сучасності: декоративний мотив у графічному дизайні» та концепція застосування в графічному дизайні.
2. Модульний контроль 1 проводиться на практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється		2. Модульний контроль 2 проводиться на практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється				

на підставі виконання творчого завдання.	на підставі виконання творчого завдання.			
--	--	--	--	--

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)